

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1997-1998

15 januari 1998

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

**– van de heren Gilbert Vanleenhove, Karel De Gucht, André Van Nieuwkerke,
Chris Vandenbroeke, Ludo Sannen en Jos De Meyer –**

betreffende de wisselwerking tussen onderwijs en werkgelegenheid

VERSLAG

**namens de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid
uitgebracht door de heer André Van Nieuwkerke**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Gilbert Vanleenhove.

Vaste leden : de heer Jos De Meyer, mevrouw Mia De Schamphelaere, de heren Erik Matthijs, Freddy Sarens, Gilbert Vanleenhove ;

de heer Roland Deswaene, mevrouw Marleen Vanderpoorten, mevrouw Sonja Van Lindt ;

de heer René Swinnen, mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh, de heer André Van Nieuwkerke ;

de heren Pieter Huybrechts, Joris Van Hauthem ;

de heer Kris Van Dijck ;

de heer Ludo Sannen.

Plaatsvervangers :

mevrouw Sonja Becq, de heren Herman Candries, Paul Deprez, mevrouw Maria Tyberghien-Vandenbussche, mevrouw Mieke Van Hecke ;

de heren Ward Beysen, Karel De Gucht, André Denys ;

de heren Patrick Hostekint, Michiel Vandenbussche, Robert Voorhamme ;

de heren Emiel Verrijken, Frans Wymeersch ;

de heer Chris Vandenbroeke ;

mevrouw Cecile Verwimp-Sillis.

Zie :

850 (1997-1998)

– Nr. 1 : Voorstel van resolutie

– Nr. 2 : Amendementen

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid besprak op 6 januari 1998 het voorstel van resolutie van de heren Gilbert Vanleenhove, Karel De Gucht, André Van Nieuwkerke, Chris Vandenbroeke, Ludo Sannen en Jos De Meyer betreffende de wisselwerking tussen onderwijs en werkgelegenheid.

De voorzitter schetst vooraf hoe deze resolutie is tot stand gekomen. Na de goedkeuring van de resolutie van 30 april 1997 betreffende de werkgelegenheid in Vlaanderen¹ hield de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid een interessante gedachtewisseling over de rubrieken van deze resolutie die betrekking hadden op het onderwijs². Na deze bespreking toog een redactiecomité met vertegenwoordiging van alle fracties aan het werk, wat resulteerde in het voorliggende voorstel van resolutie.

I. Toelichting door de heer André Van Nieuwkerke, mede-indiener

De heer *André Van Nieuwkerke* geeft een overzicht van de hoofdlijnen van de resolutie. Op de eerste plaats wenst de voorliggende resolutie aan de bestaande resolutie van 30 april 1997 twee punten aan te passen. Zo wil de resolutie expliciete aandacht vestigen op de attitudevorming in het onderwijs. Het is immers vandaag niet alleen voldoende de nodige kennis te memoriseren, ook vaardigheden tot het verwerven van kennis zijn belangrijk. Deze attitudevorming moet daarenboven leiden tot een levenslang leren. Een tweede aanpassingspunt is de wisselwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven, waarbij beide hun verantwoordelijkheid moeten opnemen.

¹ Vl. Parl., Hand. Nr. 39, p. 28-45 en p. 66-67, Zitting 1996-1997.

² Vl. Parl., Stuk 759 (1997-1998) – Nr. 1, Gedachtewisseling over de resolutie van 30 april 1997 betreffende de werkgelegenheid in Vlaanderen, meer bepaald de rubrieken met betrekking tot de wisselwerking Onderwijs-Tewerkstelling-Informatie-economie, Verslag namens de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid uitgebracht door de heer André Van Nieuwkerke.

De resolutie wil op de tweede plaats twee punten van de resolutie van 30 april 1997 vervangen. Zo gaat de voorliggende resolutie uit van een positieve benadering van een pedagogiek van succes. Dit houdt onder andere in dat het TSO en BSO gehewaardeerd wordt en in het ASO meer aandacht wordt besteed aan technologische vorming. Een tweede vervanging betreft de doorstroming van de leerkrachten naar de beroepswereld. De loopbaan van de leerkrachten moet flexibeler worden zodat zij ervaring kunnen opdoen buiten het onderwijs, en anderzijds moeten ook experts uit de beroepswereld gemakkelijker kunnen doorstromen naar het onderwijs.

Ten derde voegt de resolutie ook drie punten toe aan de resolutie van 30 april 1997. Vooreerst is er het spanningsveld tussen de werkingsmiddelen en de personeelskosten, waarbij de eerste een groter aandeel moeten krijgen. Vervolgens moet het onderwijs ook gericht zijn op het geven van een breder perspectief. En tenslotte is er een belangrijke toevoeging met betrekking tot het voorkomen van een duale samenleving. Dit laatste punt is belangrijk omdat het goed weergeeft waar de resolutie voor staat.

II. Bespreking

De heer *André Van Nieuwkerke* merkt op dat bij het tweede streepje, 1°, b), op de vierde regel het woord "herscholing" moet worden vervangen door "navorming en bijscholing". Vermits dit een drukfout is, gaan de leden akkoord dit als een technische aanpassing te beschouwen.

Mevrouw *Mia De Schamphelaere* wenst het belang van de technologie in het onderwijs te beklemtonen. Zij verwijst daarbij naar de gedachtewisseling in de Commissie over deze problematiek waar zij dit reeds heeft aangehaald. Deze bekommernis komt volgens haar in de resolutie te beknopt aan bod. Meer aandacht voor technologie in het onderwijs kan leerlingen ertoe aanzetten op deze richting door te gaan zodat een volwaardige arbeidsmarkt kan worden verzekerd. De technofobie die vandaag alom aanwezig is en het gevolg is van de heersende culturele angst in de samenleving voor definitieve keuzes, dient volgens de spreker via het onderwijs efficiënt worden tegengegaan. Verscheidene sensibiliseringscampagnes, zoals Technopolis, hebben weliswaar kleine effecten, maar enkel het onderwijs zelf kan voldoende tegenkracht geven tegen de gangbare culturele opvattingen die zich afzetten tegen de technologische of exact-weten-

schappelijke visies. Zij pleit ervoor om deze problematiek in de Commissie blijvend in het oog te houden, omdat de kennismeerwaarde op het vlak van technologische vernieuwing het enige voordeel is dat Vlaanderen in de mondialisering van het economisch gebeuren kan uitspelen.

De *voorzitter* beaamt de bekommernis van de voorgaande spreker. De beperkte vermelding in de resolutie van het belang van de technologische vorming dient dan ook samen met de tussenkomst van de spreker te worden gelezen.

De heer *Joris Van Hauthem* vraagt wat de opstellers van de resolutie in de tweede streep, 3°, b) op de tweede regel bedoelen met "het mondialiseringsidee".

De heer *André Van Nieuwkerke* stelt dat deze term moet gelezen worden als verzamelterm voor de actuele ontwikkelingen waarbij de wereld een dorp is geworden, de communicatie enorm wordt uitgebreid, de grenzen vervagen en de mobiliteit verhoogt. Het doel daarbij is dat het onderwijs de jongeren ertoe zou aanzetten om deze ontwikkelingen met een open vizier te benaderen.

De heer *Joris Van Hauthem* begrijpt wel het antwoord, maar vindt hier niet in terug of men het mondialiseringsidee als een vaststelling, dan wel als een standpunt waarbij men de mondialisering al dan niet als een weldaad ziet, wenst te beschouwen.

De heer *Gilbert Vanleenhove*, mevrouw *Marleen Vanderpoorten* en de heren *André Van Nieuwkerke*, *Joris Van Hauthem* en *Kris Van Dijck* dienen daarop een amendement dat ertoe strekt het woord "mondialiseringsidee" te vervangen door het woord "mondialiseringsgegeven" (Stuk 850/2).

III. Stemming

Het amendement van de heer Gilbert Vanleenhove, c.s. en het aldus geamendeerde voorstel van resolutie betreffende de wisselwerking tussen onderwijs en werkgelegenheid worden éénparig met 11 stemmen aangenomen.

De verslaggever,

André
VAN NIEUWKERKE

De voorzitter,

Gilbert
VANLEENHOVE

TEKST AANGENOMEN DOOR COMMISSIE

Het Vlaams Parlement,

- gelet op de gedachtewisseling in de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid van 12 juni en 3 juli 1997 over de resolutie betreffende de werkgelegenheid in Vlaanderen die door het Vlaams Parlement op 30 april 1997 werd aangenomen ;
- is voor de rubrieken over de wisselwerking tussen onderwijs, werkgelegenheid en informatie-economie van de resolutie betreffende de werkgelegenheid in Vlaanderen, van oordeel dat in lemma H betreffende het innovatiebeleid (O&O-activiteiten) vorming, onderwijs en opleiding, en betreffende de hervorming van het onderwijs

1° de volgende punten extra aandacht verdienen :

- a) "6. In het onderwijs moet blijvende aandacht gaan naar algemene vorming en het ontwikkelen van attitudes gericht op "Leren Leren" .".

In een snel evoluerende maatschappij moet onderwijs een brede vorming blijven geven en een referentiekader bieden waarop de onzekere postmoderne mens kan terugvallen. Die brede vorming moet een stevige basis bieden voor zowel het levensbreed als het levenslang leren. Het bijbrengen van algemene kennis en vaardigheden, het ontwikkelen van de persoonlijkheid en het vormen van attitudes zijn enkele essentiële voorwaarden waaraan het hele onderwijs, ook en niet het minst het technisch en beroepssecundair onderwijs en het hoger onderwijs, moet voldoen. Meer aandacht voor attitudevorming veronderstelt dat in het pedagogische gebeuren ruimte wordt gelaten voor creativiteit en flexibiliteit ;

- b) "7. De wisselwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven moet beter worden ontwikkeld, met bijzondere aandacht voor stages, deeltijds onderwijs, navorming en bijscholing van leerkrachten en het recht op permanente vorming." .

Er moeten afspraken worden gemaakt tussen onderwijs en bedrijfsleven waarin beide hun verantwoordelijkheid opnemen

om alle jongeren, ook de jongeren van het deeltijds onderwijs, aan geschikte stageplaatsen te helpen, om leerkrachten meer kansen op nascholing en bijscholing in het bedrijfsleven en permanente vorming te geven, en om voor iedereen een recht op permanente vorming te garanderen ;

2° de volgende punten moeten worden vervangen :

- a) 9 door :

"9. Het watervalsysteem in het secundair onderwijs moet worden tegengegaan, onder meer door er in het onderwijssysteem zelf voor te zorgen dat de jongere wordt gestimuleerd om positieve resultaten te halen. Het modulaire systeem kan hiertoe bijdragen maar zeker ook het invoeren van een pedagogiek van het succes en het slagen waarbij het zelfbewustzijn wordt geactiveerd. Het TSO en BSO moeten geherwaardeerd worden, terwijl in het ASO voldoende aandacht moet worden besteed aan technologische vorming." ;

- b) 10 door :

"10. Er wordt nadrukkelijk gepleit voor een verhoogde doorstromingsdynamiek van leerkrachten. De loopbaan van de leerkrachten moet flexibeler worden. Leerkrachten moeten tijdens hun loopbaan extra ervaring kunnen opdoen buiten het onderwijs zodat zij hun lessen beter kunnen laten aansluiten bij de realiteit. Omgekeerd moet ook de expertise vanuit de beroepswereld gemakkelijk kunnen doorstromen naar het onderwijs." ;

3° de volgende punten moeten worden toegevoegd :

- a) "13. Investeren in het onderwijs blijft nodig. Hoewel personeelskosten een belangrijke factor zijn in het onderwijsbudget, moeten de werkingsmiddelen een groter aandeel krijgen. Meer middelen moeten daarvoor worden uitgetrokken opdat alle jongeren toegang krijgen tot de nieuwe media en informatienetwerken." ;

- b) "14. Het onderwijs moet de jongeren het mondialiseringsgegeven in al zijn aspecten, zowel het economische als het ecologische, sociale en culturele, sterker bijbrengen. Meer aandacht voor talenkennis kan daartoe in belangrijke mate bijdragen." ;
- c) "15. Om de dualisering van de samenleving te voorkomen, zijn een resolute keuze voor de pedagogie van het slagen, een grotere nadruk op 'Leren Leren', een polyvalente opleiding van de leerkrachten, een tegemoetkomen aan een groeiende vraag naar permanente vorming en naar gedifferentieerde leerprocessen van uitzonderlijk belang."
-